

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
_____ Олександр ЖИЛЬЦОВ

« ____ » _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

для студентів

спеціальності	<i>013 Початкова освіта</i>
освітньо-професійна програма	<i>Початкова освіта</i>
освітньо-кваліфікаційний рівень	<i>фаховий молодший бакалавр</i>

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	<i>3149/21</i>
<i>Сест</i> (підпис)	(прізвище, ініціал)
« <i>14</i> » <i>01</i>	20 <i>21</i> р.

Київ – 2021

Розробник:

Доценко Альона Олександрівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Доценко Альона Олександрівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від 5 січня 2021 р. № 6

Голова циклової комісії Альона ДОЦЕНКО

Робочу програму перевірено

14 січня 2021 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	3/90	
Курс	1	2
Семестр	2	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів/годин	1,5/45	1,5/45
Обсяг годин, в тому числі:	45	45
Аудиторні	22	20
Модульний контроль	2	4
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	21	21
Форма семестрового контролю	-	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення з теоретичними засадами професійної діяльності, формування в студентів педагогічного мислення, систематичних знань, умінь, інших фахових компетентностей, готовності до організації інноваційної педагогічної діяльності, усвідомлення необхідності професійного самовдосконалення й саморозвитку.

Завдання курсу:

- сформуванню у студентів загальне уявлення про педагогічну професію на основі ознайомлення з основами педагогічної діяльності вчителя початкових класів;
- розкрити сутність понять «педагогічна компетентність», «педагогічна техніка», «педагогічна майстерність» сучасного вчителя початкових класів;
- дати уявлення про техніку мовлення вчителя початкових класів як засіб педагогічної праці;
- ознайомити з основними формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять у закладі вищої освіти;
- розкрити зміст поняття «студент грінченківець»;
- ознайомити з організацією наукової праці студента;
- дати уявлення про важливість саморозвитку та самовдосконалення майбутнього вчителя початкових класів впродовж життя;
- сприяти формуванню особистості майбутнього вчителя початкових класів, розвитку його індивідуальності.

Завдання навчальної дисципліни передбачають **формування наступних компетентностей:**

- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми у процесі професійної діяльності; здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.
- Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці.
- Здатність до адаптації в професійному середовищі та дії в нових ситуаціях.
- Здатність здійснювати рефлексивні процеси, що сприяють розвитку й саморозвитку.

3. Результати навчання за дисципліною

- Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, мовленнєвого етикету.
- Створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурного, економічного контексту.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	
1 курс 2 семестр					
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика студента-грінченківця та майбутньої професії					
Тема 1. Мій університет	9	4	2		3
Тема 2. Загальна характеристика педагогічної професії	5	2			3
Тема 3. Особливості педагогічної діяльності	7	2	2		3
Тема 4. Я – студент-грінченківець	5	2			3
Тема 5. Як краще організувати навчання	5	2			3
Тема 6. Лідерствослужіння	5	2			3
Тема 7. На шляху мого саморозвитку і самовдосконалення	7	2	2		3
Модульний контроль	2				
Разом	45	16	6		21
2 курс 3 семестр					
Змістовий модуль 2. Професійне становлення майбутнього педагога					
Тема 1. Вимоги до особистості педагога	9	2	2		5
Тема 2. Адаптація майбутнього педагога до професійної діяльності	6	2			4
Тема 3. Техніка мовлення вчителя як засіб педагогічної праці	8	2	2		4
Тема 4. Професійна етика та етикет майбутнього педагога	8	2	2		4
Тема 5. Розвиток професійних здібностей майбутнього педагога	10	4	2		4
Модульний контроль	4				
Разом	45	12	8		21
Усього	90	28	14		42

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика студента-грінченківця та майбутньої професії

Тема 1. Мій університет.

Ідея університету, витоки і шляхи розвитку нашого університету, місія Університету, візія Університету, ключові цінності Університетської спільноти, пріоритети розвитку Університету, Принципи розвитку Університету, гімн Університету. Ім'я Бориса Грінченка — в назві Університету.

Семінарське заняття 1: Мій Університет.

Основні поняття теми: місія Університету, візія Університету, ключові цінності Університетської спільноти, пріоритети розвитку Університету, Принципи розвитку Університету.

Рекомендована література: основна [1; 3; 4;] додаткова [6;7]

Тема 2. Загальна характеристика педагогічної професії.

Історія розвитку педагогічної професії. Роль і місце вчителя в суспільстві. Основні функції учителя. Особливості професійної діяльності вчителя.

Основні поняття теми: вчитель, педагогічна професія, професійно-педагогічна діяльність, педагогічна діяльність.

Тема 3. Особливості педагогічної діяльності.

Суть педагогічної діяльності. Педагогічна діяльність як процес розв'язання педагогічних ситуацій. Структура педагогічної діяльності вчителя. Гуманістична спрямованість особистості вчителя.

Основні поняття теми: педагогічна діяльність, виховна робота, викладання.

Семінарське заняття 2. Особливості професійної діяльності.

Рекомендована література: основна [1;3;4;5] додаткова [6;7]

Тема 4. Я – студент грінченківець.

Студент, студентство, соціальний статус студента, самооцінка, професійне самовизначення, особливості діяльності студентів, права та обов'язки студентів, студентська академічна група, лідер, об'єкт, суб'єкт навчально-професійної діяльності, мета діяльності.

Основні поняття теми: Студент, студентство, успішна адаптація, діяльність студента, конфлікт у широкому розумінні, конфлікт у вузькому значенні.

Рекомендована література: основна [1;2 3;4;5] додаткова [1;2;8;9]

Тема 5. Як краще організувати навчання

Комунікація, аудіювання, усне та писемне мовлення, ситуація спілкування, монолог, діалог, полілог, виступ, читання (ознайомлювальне, вивчальне, вибіркоче), промова, доповідь, дискусія, диспут, тематичні виписки, тези, конспект, есе, реферат, письмові творчі роботи, список джерел.

Основні поняття теми: комунікація, спілкування, мовлення, діяльність.

Тема 6. Лідерствослужіння

Команда, командна взаємодія, студентська група, підструктури студентської групи, корпоративна культура, проблемна ситуація, групове рішення, проектне завдання, лідер.

Тема 7. На шляху мого саморозвитку і самовдосконалення.

Цілі та їх досягнення. Нові корисні звички – шлях до успіху. Формування професіоналізму. Особистісне та професійне самовизначення.

Основні поняття теми: особистість, індивід, саморозвиток, самовдосконалення, лідерські якості, професійне самовизначення, успішний шлях.

Семінарське заняття 3. На шляху мого саморозвитку і самовдосконалення

Рекомендована література: основна [1;6] додаткова [9;10]

Змістовий модуль 2. Професійне становлення майбутнього педагога

Тема 1. Вимоги до особистості педагога.

Сучасні вимоги до особистості вчителя. Особливості педагогічної компетентності. Характеристика педагогічної майстерності. Поняття та складові педагогічної культури.

Основні поняття теми: педагогічна компетентність, педагогічна техніка, педагогічна майстерність.

Семінарське заняття 1. Вимоги до особистості педагога

Рекомендована література: основна [1;3;4;5] додаткова [6;7]

Тема 2. Адаптація майбутнього педагога до професійної діяльності

Освітнє середовище молодого педагога. Реакція при зустрічі суб'єктів освітнього середовища і молодого педагога. Педагогічні помилки молодих педагогів. Готовність вчителя до праці. Професійні ілюзії молодого вчителя. Напрями професійного становлення молодого вчителя.

Дорожня карта адаптації молодого вчителя. Особова картка модного педагога. Професійні заповіді молодого вчителя.

Рекомендації щодо моделювання уроків та підготовки конспектів. Рекомендації щодо проведення уроків.

Поняття урок. Вимоги до сучасного уроку. Орієнтовна структура уроків. Види домашніх завдань. Організаційні форми виховної роботи в школі.

Вправи для психологічного фітнесу вчителя.

Тема 3. Техніка мовлення вчителя як засіб педагогічної праці.

Поняття техніка мовлення. Показники виразного мовлення: дихання, голос, дикція, інтонація, темп. Їх характеристика. Методики розвитку вмінь і навичок педагогічного мовлення: формування мовленнєвих умінь і навичок; оволодіння допоміжними засобами педагогічного мовлення; розвиток навичок, умінь активного слухання. Дихання і голос як елементи педагогічної техніки. Адаптація і розвиток професійного дихання.

Основні поняття: техніка мовлення, дихання, голос, дикція, інтонація, темп.

Семінарське заняття 2. Техніка мовлення вчителя як засіб педагогічної праці.

Рекомендована література: основна [1;3;4;5] додаткова [6;7]

Тема 4. Професійна етика та етикет майбутнього педагога

Поняття та характеристика Професійної етики. Особливості педагогічної етики. Принципи, які відображають моральні вимоги, що висуваються до культури відноси. Принцип гуманізму. Принцип доцільності дій. Принцип естетичної привабливості поведінки. Принцип обліку народних звичаїв і традицій. Професійно-етичні категорії: Моральні переконання. Моральна потреба. Чесність. Моральні знання. Об'єктивність. Тактовність. Терплячість. Любов до людей. Самокритичність. Комунікабельність. Оптимізм. Творче мислення.

Етикет педагога. Зовнішній вигляд.

Семінарське заняття 3. Професійна етика та етикет майбутнього педагога.

Рекомендована література: основна [1;3;4;5] додаткова [6;7]

Тема 5. Розвиток професійних здібностей майбутнього педагога

Педагогічне коригування. Алгоритм побудови програми педагогічного коригування моральних норм поведінки у дітей молодшого шкільного віку. Моделі педагогічного коригування моральних норм поведінки молодших школярів.

Семінарське заняття 4. Розвиток професійних здібностей майбутнього педагога

Рекомендована література: основна [1;3;4;5] додаткова [6;7]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану, встановлені графіком навчального процесу.

Контроль навчальної діяльності студентів здійснюється за 12-бальною шкалою.

За кожен вид діяльності, студент може отримати 12 балів.

6.2. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться за навчальним матеріалом модуля після завершення лекційних і семінарських занять в письмовій формі. Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години.

Бал	Критерії
12	Студент вирішив всі завдання абсолютно вірно і повно дав відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
10-11	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне

	розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
8-9	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
5-7	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
3-4	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
1-2	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

6.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану, встановлені графіком навчального процесу.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

Контроль навчальної діяльності студентів здійснюється за 12-бальною шкалою.

Шкала відповідності оцінок

Бали	Вимоги до знань, умінь і навичок студентів
12	мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення
11	мають гнучкі знання в межах вимог навчальної програми, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
10	мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
9	добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
8	застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
7	правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
6	виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
5	відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
4	з допомогою викладача відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за

	зразком певну операцію, дію
3	відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконують елементарні завдання
2	відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
1	розрізняють об'єкти вивчення

6.4 Шкала відповідності оцінок

Оцінка за 12-ти бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100 - бальною шкалою
12	A	98-100
11	A	94-97
10	A	93-90
9	B	89-86
8	B	85-82
7	C	81-75
6	D	74-69
5	E	68-65
4	E	64-60
3	FX	59-35
2	F	34-20
1	F	19-1

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Дуже добре
C	75-81	Добре
D	69-74	Задовільно
E	60-68	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

7. Навчально-методична карта дисципліни «Вступ до спеціальності»

Разом: 90 год, з них: лекції –28 год., семінарські заняття.– 14 год, модульний контроль – 6 год.

I курс 2 семестр: Разом: 45 год, з них: лекції –16 год., семінарські заняття.– 6 год, модульний контроль – 2 год.

Модулі	Змістовий модуль I.							
Назва модуля	Загальна характеристика студента-грінченківця та майбутньої професії							
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	Мій університет	Мій університет	Загальна характеристика педагогічної професії	Особливості педагогічної діяльності.	Я – студент грінченківець	. Як краще організувати навчання	Лідерствослужіння	На шляху мого саморозвитку і самовдосконалення
Теми семінарських занять		Мій університет		Особливості педагогічної діяльності.				На шляху мого саморозвитку і самовдосконалення
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1							
Підсумковий контроль	Проміжний контроль							

II курс 3 семестр: Разом: 45 год, з них: лекції –12 год., семінарські заняття.– 8 год, модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль II.				
Назва модуля	Професійне становлення соціального педагога				
Лекції	1	2	3	4	5
Теми лекцій	Вимоги до особистості педагога	Адаптація майбутнього педагога до професійної діяльності	Техніка мовлення вчителя як засіб педагогічної праці	Професійна етика та етикет майбутнього педагога	Розвиток професійних здібностей майбутнього педагога

Теми семінарських занять		Вимоги до особистості соціального педагога	Техніка мовлення вчителя як засіб педагогічної праці	Професійна етика та етикет майбутнього педагога	Розвиток професійних здібностей майбутнього педагога
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 2		Модульна контрольна робота 3		
Підсумковий контроль	Залік				

8. Рекомендована література

Основна (базова):

1. Волкова Н.П. Педагогіка : навч. посіб. Вид. 4-те. Київ : Академвидав, 2012. 616 с
2. Волинець К. І. Вступ до спеціальності : початкова освіта. Модуль 2 : навч. посіб. / [К.І. Волинець, О. М. Ващенко, Т. В. Кравченко] – Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. 152 с.
3. Зайченко І.В. Педагогіка : підручник. Вид. 3-тє, перероб. та допов. Київ : Вид-во Ліра-К, 2016. 608 с.
4. Я – студент : навч. посіб. Вид. 8-ме зі змінами / [Огнев'юк В.О., Жильцов О.Б., Караман С.О. та ін. ; за заг.ред. Огнев'юка В.О.] – Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 210 с.

Додаткова:

1. Артемов Л.В. Педагогіка і методика вищої школи : навч.-метод. посіб. Київ : Кондор, 2012. 272 с.
2. Баженова Л. Самовдосконалення вчителя (особистісно-зорієнтований тренінг). Психолог. 2002. №4. С.20-21.
3. Бех М. Особистісно орієнтовані технології навчання в початковій школі. Початкова школа. 2017. № 6. С. 36–40.
4. Вступ до спеціальності : Навчально-методичний посібник для студентів педагогічних закладів освіти / За ред. Н.І.Лювець. Ніжин : Видавництво НДПУ, 2003. 89 с.
5. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посіб. Київ : ВЦ "Академія", 2006. 256 с.
6. Гергуль С. В. О. Сухомлинський про професійний саморозвиток майбутніх учителів. Вісник: Серія педагогічні науки. 2015. № 131. С. 36–40.
7. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник Вид. 2-ге доп. Київ : Академвидав, 2012. 352 с.
8. Довга Т. Я. Імідж сучасного вчителя: навч.-методич. посіб. Кіровоград : ПП «Ексклюзив–Систем», 2014. 144 с.
9. Дубовик С. Культура професійного мовлення педагога. Початкова школа. №12. 2014. С. 1–4.
10. Калмикова Л., Калмиков Г., Харченко Н. Феномен «компетенція» і «компетентність» у психолого-педагогічній науці і вищій педагогічній освіті. На допомогу розробникам ОПП і ОНП: погляд фахівців суміжної спорідненої спеціальності. Початкова школа. 2016. № 12. С. 37–41.
11. Комплексний підхід до фахової підготовки сучасного вчителя початкових класів : монографія / За наук. ред. М.С. Вашуленка. – Глухів : РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2012. 312 с.
12. Корчак Я. Як любити дитину / Пер. з польськ. О. Замойська. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. 207 с.
13. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії : Вступ до спеціальності : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 168 с.
14. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2010. С. 6-35.
15. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібик Н. М. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
16. Сухомлинський В. О. Сто порад учителю : вибрані твори: У 5-ти т. : Т. 2. Київ, 1976. 270с.
17. Ткаченко Н. М. Імідж як феномен міждисциплінарного наукового дослідження. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. 2017. Вип. 1 (33). С. 119–127

18. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. для студ. вищ. пед. закл. ос. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2007. 168 с.
19. Ягупов В.В. Педагогіка : навч. посібник. Київ : Либідь, 2002. 560 с.

Додаткові ресурси

1. Концепція нової української школи.
URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. Нова українська школа : веб-сайт. URL: <https://nus.org.ua/>
3. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. Схвалено Указом Президента України від 25 червня 2013 року №344/2013. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
4. Портал вчителів початкових класів "УПОК" : веб-сайт. URL: <http://www.yrok.net.ua/>
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://nbuv.gov.ua/>
6. Освітній портал "Педагогічна преса" : веб-сайт. URL: <https://pedpresa.ua/>
7. Білик Н.І., Бабаєва О.О. Підвищення соціального статусу вчителя початкових класів у новій українській школі. URL: <http://isp.poippo.pl.ua/article/view/109372/105409>
8. Біла І. Стратегія професійної успішності сучасного педагога. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/705512/1/6%D0%B0.pdf>
9. Дубасенюк О.А. Дослідження професійно-педагогічної спрямованості майбутніх учителів. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/105/1/685598FD.pdf>
10. Мамчур Л. Основні структурні одиниці мовленнєвої комунікації. URL: http://ps.stateuniversity.ks.ua/file/issue_52/28.pdf
11. Мешко О.І. Професійно-педагогічна позиція вчителя у вимірі його ціннісно-сміслового ставлення до професії. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Vpo_2011_3_64.pdf
12. Небитова І. А. Проблема професійного зростання майбутнього вчителя початкових класів / І. Небитова [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://oaji.net/articles/2017/1054-1498135756.pdf>
13. Паршук С. Професійний саморозвиток і самовдосконалення майбутніх учителів початкових класів. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/probl_sych_vchutela/2014/9_1/Svitlana_Parshuk.pdf
14. Савченко Н., Імідж сучасного вчителя: актуальність та перспективи наукових розвідок. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ppsv_2011_3_27.pdf
15. Томіліна С.С. Професійна компетентність сучасного педагога. URL: http://ps.stateuniversity.ks.ua/file/issue_45/79.pdf